

Dat Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de Landschappen en particuliere boseigenaren zich gedragen alsof ze boven de wet staan, wordt ingegeven door het slimmigheidje dat de Gedragscode Bosbeheer (vroeger: Gedragscode Zorgvuldig Bosbeheer) daadwerkelijk bescherming biedt aan roofvogels (*en een paar andere soorten; de overgrote meerderheid van de levende have wordt niet belangrijk genoeg gevonden om te beschermen*). Deze mythe komt de bosbouwers en natuurboeren goed uit en houden ze graag in stand. Niet voor niets klonken er uit de bosbouwhoek weinig bezwaren bij een eerste evaluatie van de Gedragscode: **'dankzij de gedragscode durft men het immers weer aan om tijdens de broedtijd boswerkzaamheden uit te voeren'** (Henkes 2005). Dat is de spijker op zijn kop: het gaat om houtproductie, of – in het geval van natuurbeheerders – om natuurproductie. In het eerste geval voldoet het aan de behoefte van de bosaannemer om zijn peperdure machinepark jaarrond te laten draaien. Zo niet, dan stijgen de kosten naar grote hoogte; harvester, uitrijcombinatie en twee man personeel tijdens de zomermaanden niet aan het werk, dan een strop van meer dan 100.000 euro (Henkes et al. 2004). En wat betreft de natuur- en bosbeheerder: die zien bos niet als natuur, zeker niet het bestaande bos. Dat kan – moet zelfs – zo snel mogelijk worden opgeruimd ten faveure van iets waarvan de beheerders vinden dat het veel beter is. Beide belangengroepen dekken zich juridisch via een gedragscode in tegen de gevolgen van wetsovertredingen (*namelijk verstoring en vernieling van bij wet beschermde planten en dieren*).

En nog iets, niet onbelangrijk: die Gedragscode is virtueel.

Boswachters noch ingehuurde krachten zijn in staat de code in het veld effectief toe te passen. Hun kennis is ontoereikend, de tijd gespendeerd aan het vinden van roofvogelnesten (*om van de rest maar te zwijgen*) ruim onvoldoende. Het ergste is misschien nog wel: geen van die mensen komt echt in het terrein (*of zelfs nooit, als ik afga op mijn waarnemingen*), geen van die mensen heeft onderzoek gedaan, niemand weet wat er gaande is (*en waarom*), niemand is geïnteresseerd in wat de gevolgen zijn van de ingrepen. Sterker: voor beheerders staat de virtuele werkelijkheid gelijk aan de echte werkelijkheid. En ook frappant: niemand leest de literatuur, de desinteresse voor kennis is van kosmische omvang. Waar het op neerkomt: men doet maar wat, vandaag dit morgen dat (onder verwijzing naar een rapportje dat door een professionele externe rapportenbakker in elkaar is geflanst).